

ת"פ 27668/07/13 - מדינת ישראל נגד ר' ב' ס' ק'

בית משפט השלום בבאר שבע

ל' ניסן תשע"ה
19 אפריל 2015

ת"פ 27668-07-13 מדינת ישראל נ' ק'

לפני המאשימה נגד הנאשם
כב' השופט רון סולקין
מדינת ישראל באמצעות פמ"ד - עו"ד שרון שוורץ
ר' ב' ס' ק' ע"י ב"כ עו"ד טל ארד

גזר דין

רקע והשתלשלות הדין

הנאשם שלפני נותן את הדין בגין שתי עבירות של מעשה מגונה בפומבי, בניגוד לסעיף 349(א) לחוק העונשין, תשל"ז - 1977.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם במסגרת הסדר טעון, בתאריך 10.07.2013, סמוך לשעה 19:30, בהיותו עומד במקום ציבורי, בסמוך ל"מרכז מורים" ולבית אבות "נוה שאנן" בשד' רגר בעיר באר שבע, הוריד את מכנסיו ואת תחתוניו, הוציא את איבר מינו והחל לאונן בפני העוברים והשבים, ביניהם נפגעת העבירה, אחות במקצועה, אשר יצאה מאחד המבנים באזור. כאשר הוזמנו שוטרים והגיעו למקום, ברח הנאשם בריצה, עד שנתפס.

במקרה נוסף (קודם למקרה שפורט לעיל), בתאריך 22.05.2013, סמוך לשעה 17:30, במגרש כדורגל שכונתי, ברח' וינגייט בבאר שבע, ביצע הנאשם מעשה דומה, לנוכח העוברים והשבים.

בין הצדדים נקשר הסדר טעון, במסגרתו נמחק אישום בגין מעשה דומה נוסף, וסוכם כי התביעה תעתור למאסר בפועל בן ששה חדשים, "שאפשר שירוצה בדרך של עבודות שירות"; מאסר מותנה והתחיבות להמנע מעבירה.

בהתאם להסדר, התאפשר להגנה לטעון כראות עיניה בנוגע לרכיב הענישה של מאסר בפועל.

ההגנה לא עתרה להפנות הנאשם לחקירת שירות המבחן למבוגרים, חרף כך שבית המשפט, כב' הנשיא דאז, הבהיר להגנה, במעמד עריכת ההסדר, כי בסוג העבירות דן קיימת חשיבות לאלמנט הטיפול.

תחילה, סוכם בין הצדדים, במעמד הדין לפני כב' הנשיא, כי הערכת מסוכנות מינית בענינו של הנאשם תוזמן רק לאחר מתן גזר הדין. הנאשם הופנה להערכת הממונה על עבודות השירות בשב"ס. בעקבות עתירת הממונה על עבודות השירות, אשר ציין, כי לצורך בחינת השמתו של הנאשם נדרש לקבל הערכת המסוכנות המינית, הורה בית המשפט על הפנית הנאשם לבחינת מסוכנותו המינית בטרם מתן גזר הדין.

דוח הערכת מסוכנות

דוח הערכת מסוכנות שהוגש בעניינו של הנאשם מתייחס באריכות לנסיבות ביצוע העבירות. הנאשם אובחן כאדם מניפולטיבי מאוד, בעל הפרעה פראפילית המביאה אותו להיחשף אל מול הציבור. לנאשם דפוסים התנהגותיים המתבטאים בחוסר גבולות ובקושי לגלות אמפתיה לאחר. לדבריו, החל לחשוף את איבר מינו בציבור בהיותו כבן 16 - 18 שנים, ונתפס בעבר במקרים דומים. בעבר נרשם לו טיפול תרופתי להפרעה ממנה סובל, אך נמנע מליטול התרופה. נטילת האחריות על מעשיו חלקית והוא אינו מגלה תובנה לסטיה המינית ממנה סובל.

מערכת המסוכנות התרשמה, כי הנאשם סובל מסטיה מינית מסוג אקסהיביציוניזם, חסר תובנה למעשיו ולהשלכותיהם על הקרבנות, אינו אמין, ואינו משתף פעולה. מערכת מסוכנות התרשמה, כי מסוכנותו המינית של הנאשם גבוהה.

ראיות לעונש

התביעה הגישה, במסגרת הראיות לעונש, את עברו הפלילי של הנאשם. הנאשם הורשע פעמיים בעבירות דומות, שבוצעו בשנים 2004 - 2008. בשני המקרים נדון לעונש צופה פני עתיד ולעיצומים כספיים.

ההגנה לא הגישה ראיות לענין העונש.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

במסגרת ההסדר, הופנה הנאשם להערכת הממונה על עבודות השירות. כאמור לעיל, דרש הממונה על עבודות השירות, בתחילה, כי הנאשם יעבור הליך של הערכת מסוכנות.

לאחר שהוגש דוח הערכת המסוכנות בענינו של הנאשם, ולנוכח הקביעות בו - חיווה הממונה דעתו, כי הנאשם אינו מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, וזאת לאחר בחינת מכלול נתוניו והמידע שנמסר בענינו.

הממונה על עבודות השירות נימק קביעתו זו, כי לנוכח סוג עבירות המין שמבצע הנאשם, ולאור העובדה שעבודות השירות מתבצעות במקומות בהם שוהים אנשים מאוכלוסיות שונות - לא ניתן לפקח על הנאשם, כי לא יבצע עבירות

במהלך ריצוי העבודות. יתר על כן, המעסיקים אליהם פנה הממונה על עבודות השירות, מסרבים בתוקף להעסיק נאשם שהוא עברין מין ברמת מסוכנות גבוהה.

לבקשת ההגנה, הופנה הנאשם פעם נוספת לבחינת ענינו אצל הממונה על עבודות השירות.

בחוות הדעת המשלימה שב הממונה וחזר על הערכתו בנוגע לנאשם, משהוערך כבעל מסוכנות מינית גבוהה.

טענות הצדדים

התביעה עותרת להעניש הנאשם על הרף הגבוה של ההסדר, קרי: מאסר בפועל למשך 6 חודשים. עוד עותרת התביעה להשית על הנאשם מאסר מותנה ולחיבו לחתום על התחייבות להמנע מביצוע עבירה. התביעה מדגישה את הרצדיביזם בהתנהגותו של הנאשם, את העובדה כי לא השתלב בטיפול כלשהו, על אף שהוצעו לו טיפולים בעבר, את מסוכנותו הגבוהה לעתיד. התביעה מבקשת לשים הדגש על שיקול ההגנה על שלום הציבור. משלא נמצא הנאשם מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות - עותרת התביעה כי ירצה מאסר בין כתלי בית האסורים.

ההגנה טוענת, כי המדובר בעבירה שאיננה מן החמורות בגדר עבירות המין ומפנה לעונש המקסימלי שקבע המחוקק בגין עבירה זו. לטענת ההגנה, לא השתלב הנאשם בהליך טיפולי מחוסר יכולת לממן הליך כזה. הגנה אינה מקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות וטוענת, כי באפשרות בית המשפט לכוף את הממונה לקבל הנאשם לעבודה. אם לא יורה בית המשפט כן - מבקשת ההגנה להסתפק בענישה הרתעתית.

בדברו האחרון, הביע הנאשם חרטה וביקש לקבל הזדמנות, על פי מידת הרחמים.

דין והכרעה

העבירות שעבר הנאשם חמורות. אמנם, המדובר בעבירות שבוצעו בלא מגע פיסי עם נפגעי העבירה, ברם, אין בכך להביא למסקנה כי לא נגרמה פגיעה של ממש, כאשר העוברים והשבים נאלצו לצפות בנאשם מבצע מעשים מגונים.

הנאשם שב וחוזר על עבירות דומות. ענשים שניתנו לו בעבר, על פי מידת הרחמים, וכללו אך מאסר צופה פני עתיד ועיצום כספי מסוג קנס - לא הרתיעוהו.

הנאשם אובחן, במסגרת הערכת המסוכנות, כמי שהוא בעל סטיה מינית המביאה אותו לבצע העבירות. משסירב הנאשם להשתלב במסגרת טיפולית כלשהי בעבר, ובהליך הנוכחי - אף נמנעה ההגנה מלבקש להפנותו להערכת שירות המבחן בנסיון למצוא טיפול כלשהו, (זאת, כאמור, גם לאחר שבית המשפט העמידה על האפשרות לעשות כן) - אין מנוס אלא

להטיל עליו ענישה ממשית, בעולם המעשה, שיהיה בה כדי להרתיעו מלשוב לסורו.

לנוכח ההסדר אליו הגיעו הצדדים, במסגרתו טוענים יחדיו להשית על הנאשם עונש ברף מקסימלי של 6 חודשי מאסר - אין בית המשפט רואה להידרש לקביעת מתחם ענישה, ודינו של הנאשם יגזר במסגרת המתחם אליו עותרים הצדדים, אשר איננו חורג ממתחם הסבירות בשים לב לסוג העבירה.

בניגוד לעמדת ההגנה, אין בית המשפט, סבור, כי נפל פגם כלשהו בעמדת הממונה על עבודות השירות.

אמנם, הציגה ההגנה פסיקה, במסגרתה הורה בית המשפט, בערכאות שונות, לממונה על עבודות השירות, לקבל לעבודה נאשמים חרף התנגדותו. ואולם, המאפין את הפסיקה שהוגשה הינו, מצבים בהם נמנע הממונה על עבודות השירות לקבל אדם לעבודה עקב השתיכותו למגזר מסוים, כגון - היותו קטין, היותו תושב זר וכדומה. שונים הדברים כאשר המדובר במצב בו נבחן ענינו של נאשם באופן ספציפי ונמצא, כי עקב נתוניו האישיים, אינו מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

זאת, לדעת: עבודות שירות הן - ראש וראשית - עבודה. אין לדרוש ממעסיק, במסגרת זו, לקבל אדם שאינו מתאים לבצע עבודה, או מי שאף מעסיק סביר לא היה מקבלו לעבודה. לנוכח נתוניו של הנאשם, שאובחן כעברין מין סדרתי, אשר מבצע עבירות כלפי קרובות מזדמנים, כולל אפילו עוברי דרך - ניתן להבין עמדת המעסיקים המסרבים לקבלו לעבודה.

פסק הדין המרכזי המתווה את שיקוליו של הממונה על עבודות השירות הינו ע"פ 779/08 **מוסלי נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגרים), בית המשפט העליון קבע כי "הממונה על עבודות השירות רשאי לשקול את עצם התאמתו של הנדון לביצוע עבודות שירות בשל נסיבות התנהגותו בעבר ... ושיקולים נוספים". עוד נקבע בפסק דין זה כדלקמן:

מקום בו יפנה הממונה למעסיקים ואלו יסרבו להעסיק את הנדון, ברי כי אין הממונה יכול לכפות עליהם להעסיק את הנדון.

בית המשפט אינו רואה מקום לכופף על מעסיקים לקבל לעבודה עברין מין מסוגו של הנאשם. ודוק: הלא, אם יפגע הנאשם במי מהנוכחים במקומות העבודה - יהיו המעסיקים חשופים לתביעה בגין הסכמתם לקבלו תחת חסותם. והרי, בענינו של הנאשם נקבעה, לאחר הערכת מצבו באופן מעמיק, מסוכנות גבוהה, שמשמעותה - סיכוי גבוה כי ישוב ויבצע את העבירות.

משמצא בית המשפט, כי ראוי להשית על הנאשם עונש ממשי, ומאידיך - לא נמצא הנאשם מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות - אין מנוס מהטלת מאסר בפועל בין כתלי בית האסורים.

יחד עם זאת, כאשר מלכתחילה דובר בין הצדדים, כי ניתן יהיה להשית על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, ומשאפשרות זו ירדה מהפרק עקב נסיבות שאינן תלויות בצדדים - אין בית המשפט מוצא לנכון להשית על הנאשם עונש מאסר על הרף הגבוה של ההסדר, וזאת אף אם במצב בו היה הנאשם מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות, היה בית המשפט מורה כן.

משהמדובר, זו הפעם, במאסרו הראשון של הנאשם בין כתלי בית האסורים - יוטל עליו מאסר מתון, בתקוה כי יפיק הלקחים הנדרשים וימנע מלשוב לסורו.

משלא עתרה התביעה לעיצומים כספיים - לא יגזרו רכיבי ענישה בהתאם.

סוף דבר, יוטלו על הנאשם הענשים הבאים:

א. 60 ימי מאסר לריצוי בפועל, בניכוי ימי מעצרו של הנאשם בהתאם לרישומי שב"ס, ככל שנעצר בגין העבירות נושא תיק זה;

ב. 6 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו של הנאשם ממאסרו, והתנאי - שלא יעבור עבירה בניגוד לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י' סימן ה; החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח - 1998; חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו - 2006;

ג. הנאשם יחתום, עוד היום, על התחיבות בסך 5,000 ₪ להימנע, בתוך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, מכל עבירה בניגוד ל לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, פרק י' סימן ה; החוק למניעת הטרדה מינית, תשנ"ח - 1998; חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, תשס"ו - 2006. לא תיחתם ההתחיבות - יאסר הנאשם למשך 21 יום.

עותק גזר הדין יועבר לממונה על עבודות השירות.

הנאשם יתיצב לריצוי עונשו ביום 04.06.2015, עד השעה 10:00, בבית סוהר "דקל", מתחם כלא באר שבע.

הודעה זכות הערעור.

ניתנה היום, ל' ניסן תשע"ה, 19 אפריל 2015, במעמד התובעת, הסניגור והנאשם.